

070
CP79

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ**

Тези доповідей та повідомлень
науково-практичної міжвузівської конференції

Частина 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ**

КРИВИЙ РІГ 1992

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНИХ ІНТЕРЕСІВ ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Одним з найважливіших питань, над яким працює філософсько-педагогічна думка в умовах оновлення усіх сфер життя нашого суспільства, є проблема духовного збагачення особистості. У цьому зв'язку набуває великого значення дослідження головних закономірностей формування духовних інтересів майбутніх учителів музики на основі наукового вивчення і осмислення.

Ця проблема має відоме осмислення в педагогічній і психологічній науці, проте єдиної точки зору щодо головних позицій

нини що не досягнуто. Ось чому вона не втратила своєї актуальності і в наш час. Недостатньо розроблені питання формування духовних потреб студентів педвузів на сучасному етапі оновлення нашого суспільства. Це стосується і майбутніх учителів музики.

Для вирішення цієї проблеми необхідно:

а) дослідити головні фактори духовного розвитку особистості, а також місце і значення мистецтва як засобу впливу на формування духовних інтересів;

показати можливість управління процесом художнього виховання майбутнього вчителя як важливої умови формування його духовних інтересів.

Початковий момент складає наукове розуміння ролі духовних інтересів у професійній підготовці вчителя.

Так, тільки через аналіз матеріальної і духовної діяльності в різні історичні епохи можна вірно пояснити суть інтересу, причини, які обумовлюють його зміни і розвиток.

Основоположне значення для формування усієї системи інтересів мають матеріальні інтереси, джерелом яких, з одного боку, виступає природа, а з другого – матеріальна діяльність людей. Духовні інтереси розвиваються найбільш ефективно, коли існує можливість їх задоволення. А саме такі можливості безпосередньо залежать від матеріальних умов життя суспільства, хоча духовні інтереси і посідають відносну самостійність по відношенню до матеріальних. У зацікавленості виявляються основні мотиви і рухомі сили соціального суб'єкта, групи, класу, суспільства.

Особливо важливе значення для професійної підготовки вчителя мають інтелектуальні інтереси.

Саме по їх наявності і змісту можна судити про всебічну освіту та культуру вчителя. Інтелектуальні інтереси формуються і закріплюються за допомогою активної розумової праці. Це інтерес до читання, навчання і самоосвіти, суспільної діяльності, музики та живопису, поетичної та технічної творчості та ін. Структура і характер інтересів учителя є важливими факторами, що сприяють засвоєнню соціальних норм і цінностей /вчитель-вихователь сам повинен бути вихованим/.

Перебудовчі процеси не тільки викликали, але й сприяють найбільш глибоким якісним змінам у структурі інтересів, все більшому зростанню частини інтелектуальних інтересів.

Разом з тим необхідно враховувати, що оскільки наше суспільство на даному етапі свого розвитку позбавлено повної соціальної однорідності, характеризується різним соціальним рівнем людей /більш як 40 мільйонів живуть за межою злидності/, різними життєвими умовами і т.п., це не може не позначитися на суттєвості інтересів представників різних соціальних груп. Встановлено, що рівень інтересів прямо пропорційний рівню освіти та суспільної активності.

Практичний прояв інтересів залежить від багатьох умов: характеру трудової діяльності чи навчання, місця мешкання, оточення та таке інше. Тому вже в процесі професійної підготовки вчителя варто звертати увагу на створення тих умов, які максимально сприяли б виявленню рівня та змісту сформованості духовних інтересів майбутніх фахівців, їх предметної спрямованості. При цьому вважаємо доцільним враховувати і далі можливе лицемірство, коли потреба в одних діях прикривається потребою у зовсім інших.

На процес формування духовних інтересів істотний вплив має соціальне середовище. Саме воно виступає не тільки першоджерелом формування духовних інтересів, а й засобом їх задоволення.

С.В.Діденко /Криворізький педінститут/,
І.В.Пастир /Ізмаїльський педінститут/

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТЬОГО УЧИТЕЛЯ

Останнім часом вітчизняна педагогіка стверджує гуманістичний підхід до виховання, заснований на визнанні самоцінності й унікальності кожної людини. Соціально-психологічні умови професійного розвитку майбутнього вчителя спрямовані на діалогічну взаємодію з ним, виявлення потенціальних можливостей, визначення надперспектив, активізацію внутрішніх сил і резервів. При цьому майбутній вчитель розглядається не як об'єкт виховання, а як суб'єкт самовдосконалення і самотворчості.

Учбово-виховний процес у педвузі повинен бути спрямований на створення соціально-психологічних умов професійного саморозвитку студентів, сприяти самореалізації їх суттєвих сил. Головне під час організації навчання у педвузі – забезпечити необхідні